

Coord. Bruno Ștefan

Percepții despre fiscalitatea din România

Studii și cercetări psiho-sociale

Raport nr. 2/2022, ISSN 2734-861X

www.pactfiscal.ro

#PPF2022 #PPF2023

Obiective

- Cercetarea a urmărit să măsoare percepția populației adulte a României față de 3 teme legate de fiscalitate:
 - Reacția față de o serie de măsuri de sporire a încasărilor bugetare și față de cota unică versus impozitul progresiv
 - Atitudinea față de administrația statului și față de funcționarii publici
 - Orientările și valorile economice și politice
- Fiecare temă a fost măsurată utilizând mai multe întrebări. Chestionarul a avut 56 întrebări, la care s-au adăugat cele socio-demografice (sex, vârstă, educație, mediu de rezidență, zonă geografică).
- Forma finală a chestionarului a fost agreată de finanțatorului cercetării (Asociația "Ține de Noi"), după discuții cu partenerii din Pactul pentru Fiscalitate.

Metodologie

- Interviuurile au fost realizate prin telefon de către o echipă de 33 operatori ai Biroului de Cercetări Sociale în perioada 9-14 iunie 2022.
- Baza de date cu numerele de telefon ale persoanelor intervievate a fost alcătuită din sondaje realizate în ultimii 2 ani pe teren, la domiciliul subiecților. Aproape toți cei intervievați (95%) domiciliază la apartamente sau case cu numere impare.
- Eșantionul proiectat a fost de tip probabilist aleator și a cuprins 40 de straturi.
- Au fost realizate verificări pe teren de către supervizori, iar echilibrarea eșantionului final s-a realizat cu interviuri față în față, în special cu persoane din grupuri care răspund foarte rar la interviuri (cu studii elementare, din mediul rural, trecuți de 65 ani).
- Eșantionul a cuprins 1.104 persoane, domiciliate în 242 localități urbane și rurale din toate județele țării. Au fost excluse persoanele care locuiesc în străinătate și cele din instituții închise (pușcării, mănăstiri, cazărmi, spitale).

Despre un Cod Fiscal stabil

- Ideea unui Cod Fiscal stabil, care să rămână neschimbat o perioadă de timp este susținută de 44% din cetățeni. Alți 37% își doresc modificări fiscale în funcție de nevoile statului și de crizele economice tot mai dese. Preferința pentru un cod fiscal stabil corelează cu preferința pentru cota unică de impozitare.
- Simplificarea legislației fiscale și comasarea taxelor și impozitelor este dorită de 57% dintre cetățeni, în special din marile orașe și de cei cu studii superioare. Iar modificarea legislației fiscale și a taxelor este susținută de alți 25% din cetățeni, domiciliați mai ales în mediul rural, cu studii medii.

Atitudinea față de o serie de măsuri fiscale

- 79% sunt de acord cu sporirea controalelor fiscale în zonele cu risc ridicat de evaziune fiscală. 12,5% se opun controalelor.
- 78% susțin verificarea situației fiscale a tuturor contribuabililor și sancționarea severă a celor care practică evaziunea fiscală. 12,3% se opun.
- 58,7% sunt de acord cu impozitarea mai mare a celor care dețin mai multe case, terenuri, mașini, averi. 27% se opun impozitării progresive în funcție de venituri și proprietăți.
- 56% vor ca toți salariații să plătească impozit pe salariu și să dispară reducerile fiscale pentru IT-iști, constructori, măcelari, etc. 21,5% se opun acestei măsuri.
- 31,2% susțin un impozit pe profit de 16% pentru microîntreprinderi în locul impozitului de 1 și 3% din cifra de afaceri. 26% se opun acestei măsuri, iar 43% nu se pronunță.

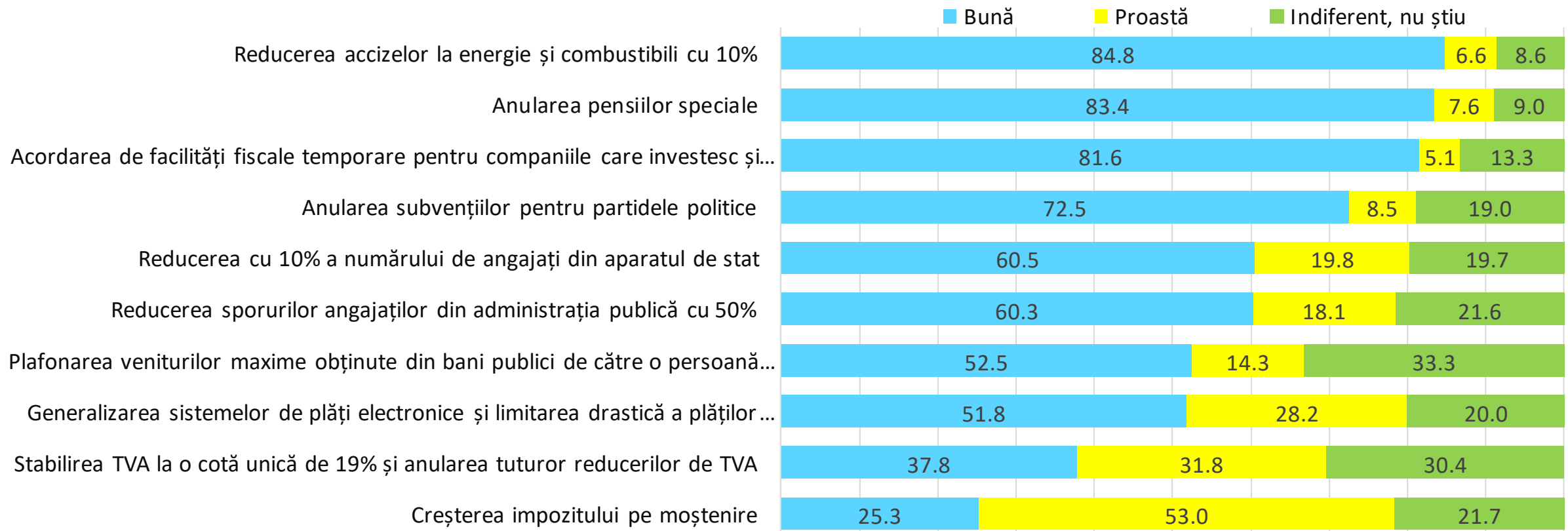

Ce și cât impozităm

- Oamenii vor să fie impozitate în principal veniturile, banii câștigați (44%), apoi proprietățile deținute (30%) și doar 8,5% susțin impozitarea muncii.
- 78% cred că impozitele și taxele pe muncă sunt prea mari.
- 60% vor un tratament fiscal egal pentru toți și eliminarea ratelor diferite de impozitare. Alți 32% vor un tratament fiscal favorabil pentru angajații din anumite domenii.

Ce părere aveți despre următoarele propuneri pentru redresarea economică a țării?

Cota unică de impozitare versus impozitul progresiv

- 35% din cetățeni susțin cota unică, iar alți 30% susțin impozitul progresiv. 35% nu se pronunță.
- Cota unică de impozitare este susținută de oamenii din orașele foarte mari, din regiunile București-Ilfov, Nord-Vest și Vest , de către salariați, de către persoanele cu studii superioare și care își declară orientări economice și politice de dreapta (peste 45%)
- Impozitul progresiv este susținut de persoanele domiciliat în orașele mijlocii, din regiunile Nord-Est și Sud-Muntenia, în mod egal repartizați pe niveluri de educație (peste 35%).
- Sunt indiferenți față de acest subiect în special cei din Sud-Vest Oltenia și Centru și de oamenii cu studii elementare (peste 45%)

Cota unică versus impozitul progresiv (II)

- Când oamenilor li se reformulează tema și lipsesc etichetele care au nuanțe peiorative, aderă mai ușor la una din opțiuni. Întrebați dacă vor ca cetățenii să fie impozitați cu același procent din câștiguri 46% sunt de acord, iar 44% vor ca oamenii care au câștiguri mari să fie impozitați cu procente mai mari. 10% se abțin.
- Când întrebarea conține idei acuzatoare ale unei părți, crește numărul celor care nu se pronunță și scade susținerea pentru cei acuzați. Întrebați dacă sunt de acord că impozitul progresiv ia banii oamenilor deștepți și harnici și stimulează lenea și prostia, de acord se pronunță 35,5%, împotriva 29,5% și 35% se abțin.

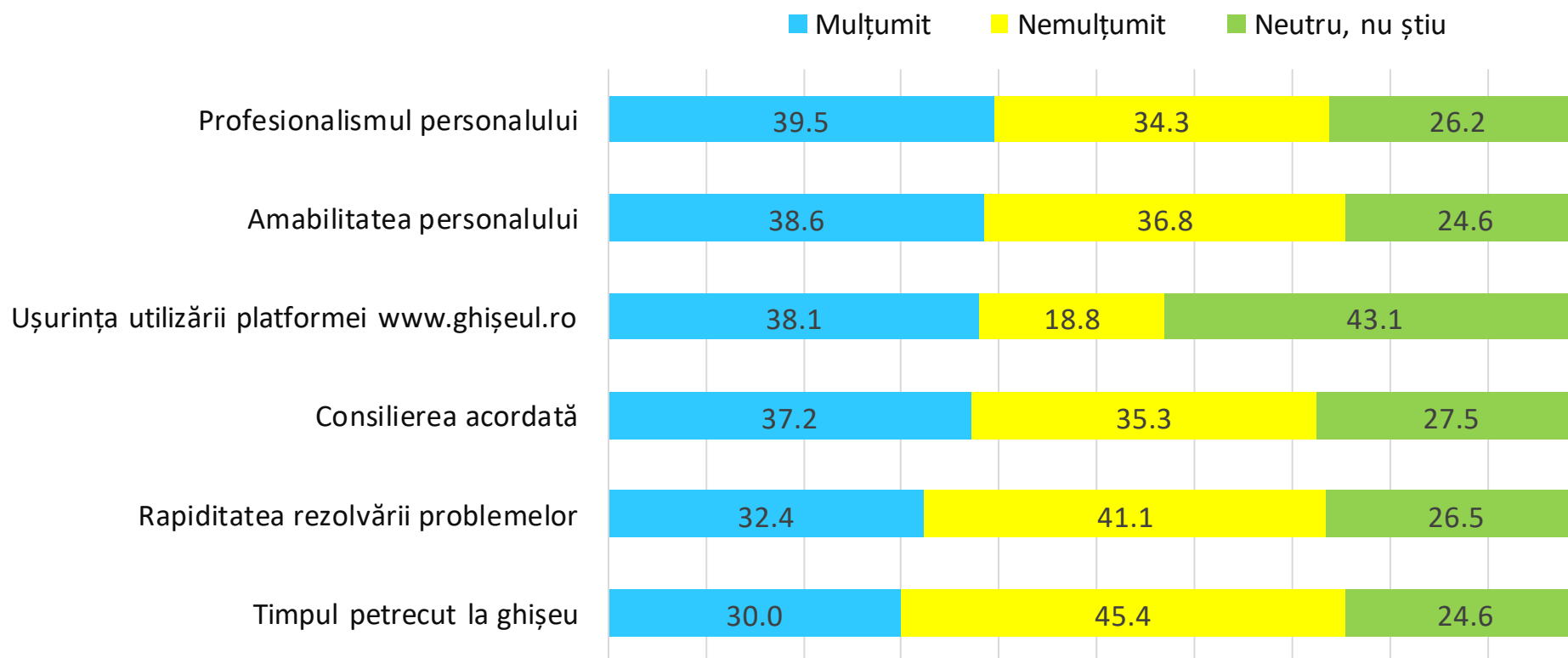

Suștinerea majorărilor de taxe propuse de guvern

- 55,5% sunt de acord cu instituirea unei taxe de solidaritate plătită de bugetarii cu venituri mai mari de 15.000 lei lunar și de cei cu pensii speciale. 12,7% se opun, iar 31,8% se abțin. Se opun în special cei din București și Nord-Est și sunt indiferenți cei din Centru, Oltenia și Vest, dar o susțin cei din Nord-Vest și Sud-Muntenia.
- Majorarea accizei la tutun este dorită de 44,2% din cetățeni, refuzată de 32,7% și lasă indiferenți alți 23,1%. Susțin majorarea bărbații și cei cu studii superioare, dar se opun ei tinerii, cu studii elementare și medii, din orașele foarte mici. Sunt indiferente femeile.
- Mărirea TVA la 19% pentru produsele care conțin zahăr e susținută de 28%, refuzată de 50% și lasă indiferenți alți 22%.

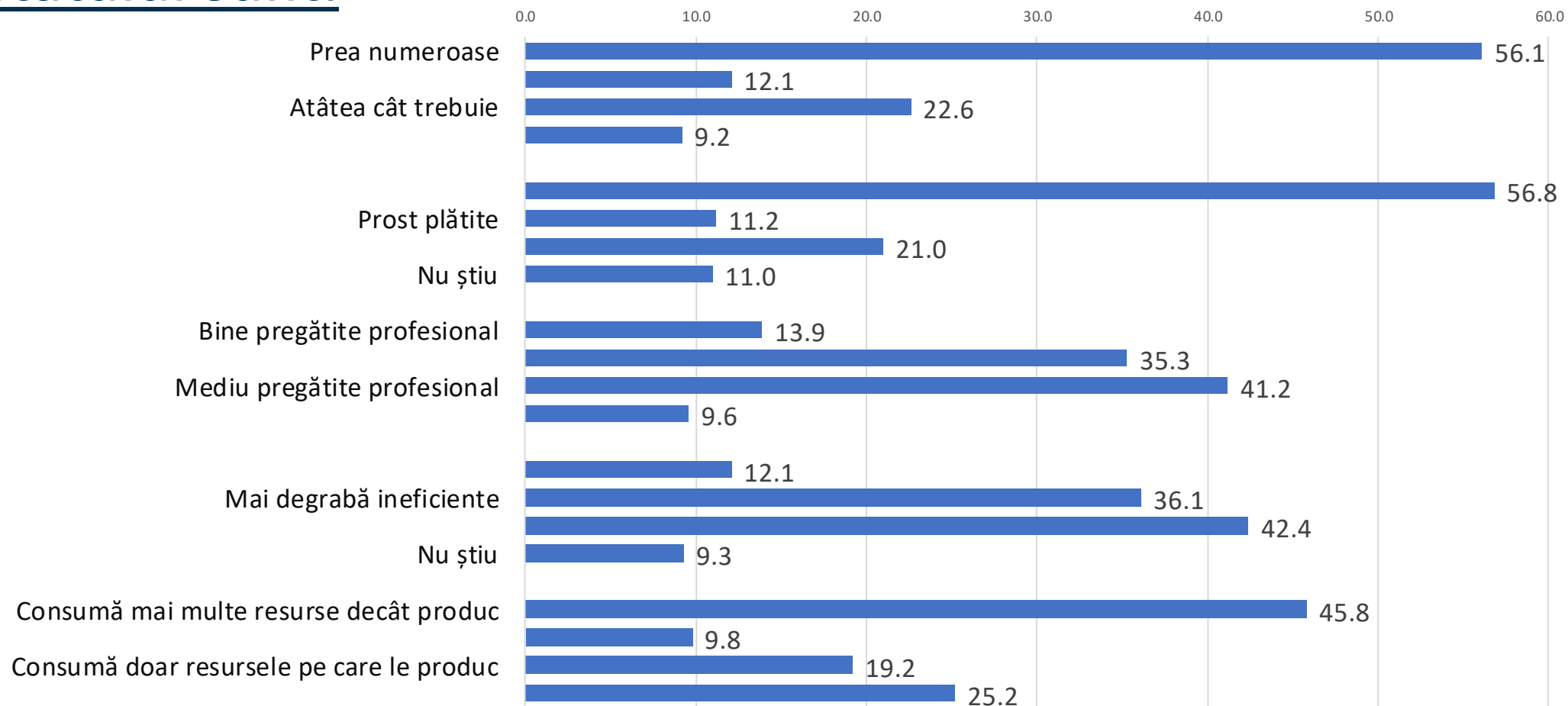

Cum apreciați interacțiunea dvs. cu administrația fiscală (ANAF) în ceea ce privește următoarele aspecte?

În opinia dvs. persoanele angajate în aparatul administrativ al statului sunt:

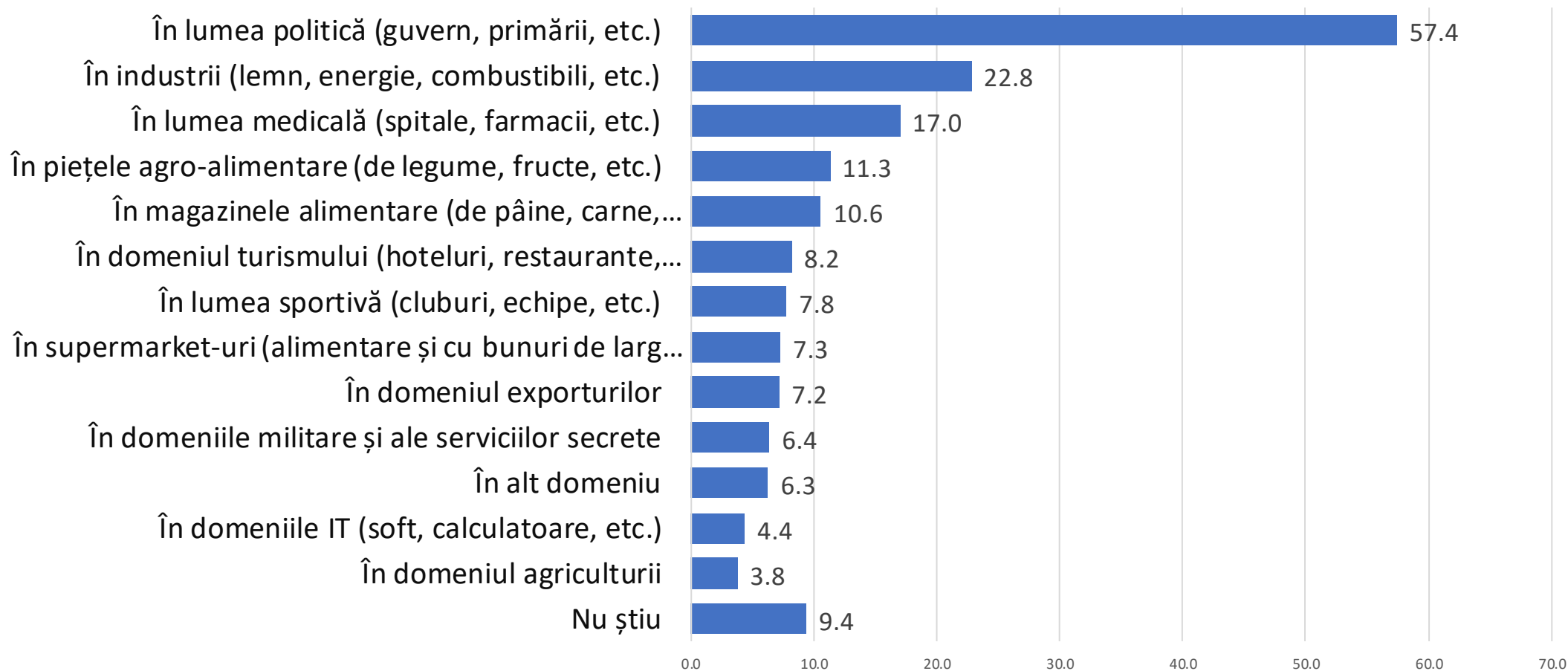

Percepția funcționarilor publici

- Pentru cei mai mulți oameni există convingerea că la stat sunt prea mulți angajați, prea bine plătiți, slab pregătiți profesional, ineficienți și lacomi. Imaginea pozitivă a fost constatată doar la 10-12% din cetățeni, iar aceștia sunt aceiași care apreciază buna funcționare a aparatului statului. Cercetarea arată că statul cu birocrăția lui este apreciat doar de 1 din 10 cetățeni, acceptabil pentru alți 2, indiferent pentru încă 2 și urât de jumătate din populație.
- Ideea susținută de liderul PSD Marcel Ciolacu că funcționarii sunt o resursă valoroasă a statului, care trebuie stimulată, este susținută doar de 27% din cetățeni. Alți 45% susțin că banii bugetarilor provin din mediul privat și că acesta este sufocat de taxele plătite pentru administrația statului.
- 28,6% consideră că în instituțiile publice se fură mai mult decât în mediul privat. Alți 15,5% consideră că în mediul privat se fură mai mult decât la stat. 44,8% spun că în ambele medii se fură la fel, iar 11,1% nu se pronunță. Există o neîncredere generală în instituții, fie ele private sau publice, care îi face pe oameni să se creadă mereu furați.

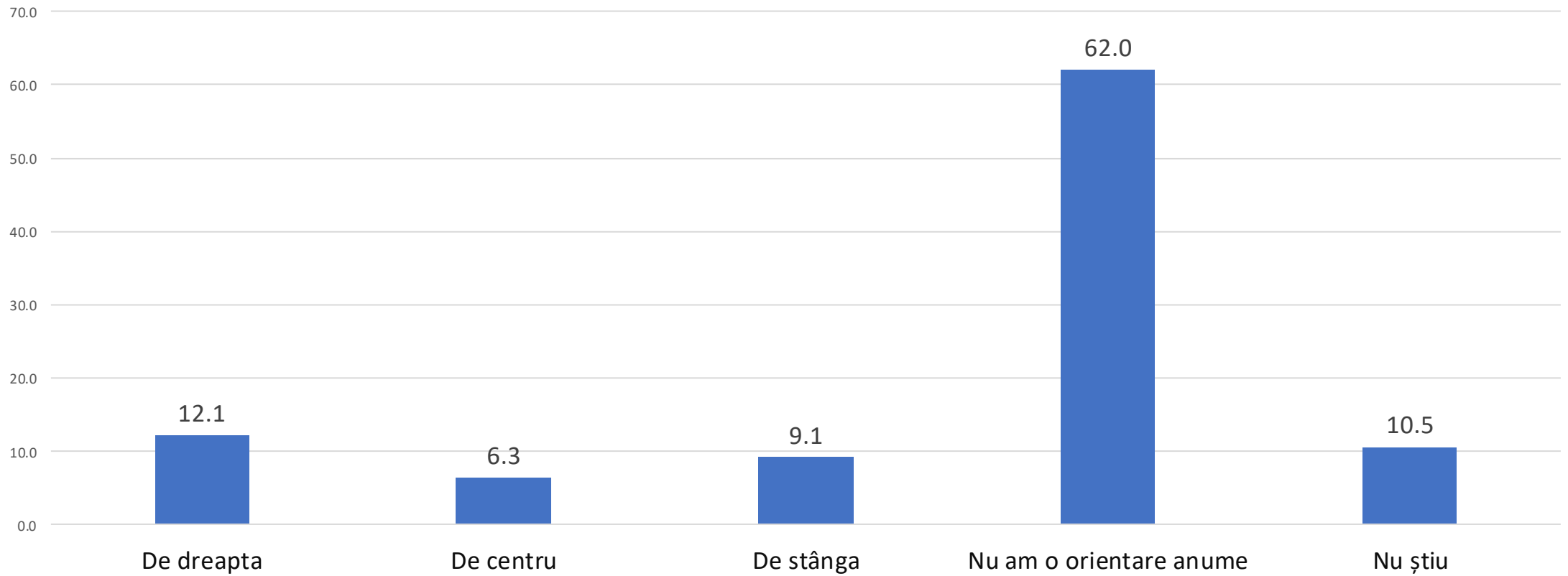

În ce domenii credeți că există cea mai multă evaziune fiscală?

Care este orientarea dvs. economică, politică sau socială?

Schimbări în orientările valorice

- Tinerii sub 30 ani aderă la progresism și susțin măsuri etatiste mai accentuate decât tinerii din urmă cu 1-2-3 decenii.
- Femeile devin susținătoare a statului pe măsură ce intră mai mult în funcții. Sunt adepte ale progresismului mai mult decât bărbații.
- Persoanele care depășesc 60 ani devin de stânga, în ciuda faptului că în trecut au susținut idei de dreapta. Dependența de stat îi face să susțină mai multe diferențieri, drepturi și privilegii.
- Oltenia tinde să se raporteze la zona Centru, care e văzută ca o alternativă la etatismul dat de București.
- Se mențin vechile diferențe între cei din vestul țării și cei din est, între cei din orașele foarte mari și cei din orașele mici și din sate, între cei cu multă școală și cei mai puțin educați.

#PPF2022

PACTUL PENTRU FISCALITATE

